

DENNE UTSTILLINGEN ER LAGET I FORBINDELSE MED STORFILMEN KRIGSSEILEREN SOM I 2023 KOM SOM TV-SERIE PÅ NETFLIX. FILMEN HEDRER DE MER ENN 30 000 NORSKE KRIGSSEILERNE OG DERES FAMILIER. FILMEN FORTELLER HISTORIEN OM ÉN FAMILIES SKJEBNE FØR, UNDER OG ETTER 2. VERDENSKRIG OG ER BASERT PÅ VIRKELIGE HENDELSER.

KRIGSSEILERNE STOD FOR NORGES VIKTIGSTE BIDRAG TIL DE ALLIERTES SEIER UNDER ANDRE VERDENSKRIG

Gunnar Sonstebj, krigshelt og Norges høyest dekorerte, uttalte at «krigsseilerne var de eneste nordmennene som gjorde en innsats av betydning for krigens varighet».

Høsten 1940 fraktet norske skip nær halvparten av Storbritannias import av drivstoff. Den britiske admiral Dickens sa derfor: «Hadde det ikke vært for den norske handelsflåte så hadde vi i 1940 måttet be tyskerne om fred».

HVEM VAR KRIGSSEILERNE?

Krigsseilerregisteret dokumenterer de om lag 30 000 norske sjøfolk som seilte for de allierte i det norske statsrederiet Nortraship. Dersom man legger til de som seilte i Marinen, på utenlandske skip og i hjemmeflåten, blir tallet rundt 50 000.

Krigsseilerne kom fra alle Norges fylker. Flest var fra Vestfold hvor mange var engasjert i hvalfangst for krigen. Da krigen startet, var mer enn halvparten av sjøfolkene i den norske uteflåten under 30 år gamle.

Om lag 4000 barn mellom 14 og 18 år tjenestegjorde blant de norske sjøfolkene under 2. verdenskrig. De var for unge til militærtjeneste, men de var gamle nok til å seile på et skip med like stor risiko for å dø som soldater.

KRIGSSEILEREN

Å GÅ INN PÅ KRIGSSEILERREGISTERET FOR Å I SESE MER OG SOKE OPP KRIGSSEILERE

TEKSTENE ER SKREVET AV HISTORIKERNE BJORN TORE ROSENDALH, THEA S. ERIKSEN OG SIMEN ZERNICHOV VED ARKEIVET FREDA- OG MENNESKERETTIGHETSSENTER. MER INFORMASJON: KRIGSSEILEREN.NO

N O R T R A S H I P

Det tyske overfallet og okkupasjonen av Norge i 1940 førte til at landet gikk fra å være nøytralt til en alliert med Storbritannia. Alle ressurser og krefter måtte mobiliseres og utnyttets i kampen for et fritt Norge. Den norske kongen og regjeringen flyktet til London for å fortsette kampen derfra. Den viktigste ressursen regjeringen rådet over og som den rekvirerte, var den norske handelsflåten utenfor tysk-kontrollerte områder. Disse handelsskipene ble i april 1940 samlet i det statseide rederiet The Norwegian Shipping and Trade Mission, med telegramadresse Nortraship.

Med over 1000 norske skip ble Nortraship verdens største rederi. Flåten var både et redskap i den allierte krigføringen samtidig som den skulle drives med størst mulig fortjeneste. De norske skipene hentet inn store inntekter som både styrket den norske regjeringen i London politisk og finansierte dens virksomhet. Etter krigen stod Norge igjen med en delvis intakt næring, og man kunne lettere bygge opp landet igjen, som følge av at sjøfolkene som bemannet skipene bidro til å sikre inntekter.

F O R S Y N I N G S F A R T O G B E T Y D N I N G E N A V I N N S A T S E N

I krig som i fred er sjøfolkene hverdag en fart mellom hav og havn. Under 2. verdenskrig samarbeidet norske og allierte krigsseilere og skip om å frakte våpen, soldater, råmaterialer, drivstoff og matvarer over hele verden. Utfallet av krigen var i stor grad avhengig av om transportveiene kunne holdes åpne, og for den allierte krigsinnsatsen gjaldt det spesielt å frakte forsyninger via sjøveien til Sovjetunionen og Storbritannia. De første årene av krigen var Norges moderne tankskip avgjørende i Storbritannias kamp mot Nazi-Tyskland. Norske skip stod perioden 1940-42 for rundt 33% av all import av drivstoff til Storbritannia.

Dessuten deltok norske skip i invasjonene i Nord-Afrika, Italia og Normandie. De bidro også med forsyninger til de amerikanske og britiske styrkene i Asia og Stillehavet.

K R I G S S E I L E R E N

GÅ INN PÅ
KRIGSSEILERREGISTERET
FOR Å I SE MER OG
SØKE OPP KRIGSSEILERE

TEKSTENE ER SKREVET AV HISTORIKERNE BJØRN TURE ROSENDAHL,
THEA S. ERIKSEN OG SIMEN ZERNICHOW VED ARKIVET FRED- OG
MENNESKERETTIGHETSSENTER. MER INFORMASJON: KRIGSSEILEREN.NO

